

to post in continentem abeundi si Hunnus Italiam non inuasisset: Sic quoque quia Athilæ aduentus in aliquot annos dilatus est a multis in pristinas sedes inde remigratum ferunt: Post enim tanti belli famam Subthar Manducli frater cuius auspiciis tunc omnia gerebantur in Germaniam mouit: quo postea extincto Athila qui illi cum fratre successerat diu Galliam peruagatus in Tolosanis campis cum Herio Romano: & Theodorico Gothorum rege cruenta acie dimicauit: Hinc pene uictus in Pannoniam abiit: ubi quinquennio in exercitus reparatione absumpto Italiam prorsus inuadere statuit: Nec breuis interim parumue laboriosa fuit expeditio illa qua Illyricum latus: Dalmatiam: Histriamque domuit: ita ut quatuor & uiginti anni a primis Hunnorum motibus quibus Danubium superarunt usque ad Aquileiæ euerfionem interfuisse credantur: Tantis per noua urbs circa Riuum altum coalescere cœperat: Sed non usque adeo: uerum quantacunque per id tempus fuit: constat consulari potestate rempublicam illic administratam: de qua suo loco postea dicetur: Vbi uero Hunnus Italiam infestissimis armis uexare cœpit: tunc undique promiscue omnis ordinis & fortunæ uiri cum coniugibus: liberis: cæteraque suppellectile in propinquas insulas qua cuique proximum fuit sunt dilapsi: Vrgenteque necessitate pro se quisque noua tecta ponere: uicum uico continuis operibus iungere: quot erant in sulæ: uici: metæ: tot noua opida ædificari putasses: Multæ uidebantur paruo ambitu condiciuitates: quum nomine & re una conderetur: Et hæc illa Venetiarum celebratio conditio est: quam recentissimus quisque probat ac sub ipsum Aquileiæ excidium contigisse affirmant: Sed ego priorem illam Riualtinam ueram urbis originem primariamque habendam existimo: Cæterum recentiores ædificationes incrementa potius dicenda: quæ non Hunnicis tantum: sed Gothicis quoque Longobardicisque tumultibus modicis interuallis sunt postea consecuta: Quod licet diuerso tempore ut plene ostendimus sit huc uentum: Quia tamen Hunnica tempestate id frequentius sit factum: incensa enim & euerfa patria: adempta iam spe reditus quum studiosius aliquanto ac frequentius quàm unquam alias constet in insulas concursum: factum est ut ea uulgo sit credita Venetiarum conditio quæ sub Aquileiæ euerfionem contigit: quum uerius fuerit incrementum quàm conditio dicenda: Sed de urbis origine hætenus: Nunc quia in dubium uenire potest: unde recentiores Veneti sint orti: paucis expediam ad quos mortalium primordia gentis sint referenda: Certo scio si quis id quærat quàm plurimos immo fere omnes ad Paphlagonas Henetos qui cum Antenore uenerunt decursuros secutos uidelicet ipsum nomen: Sed si quis rem altius inspexerit proculdubio inueniet paruum omnino originis partem ad illos attinere: Troianus fuit Antenor unde Patauini sunt Troiani: & qui eum secuti ac longe plures quàm Heneti: qui ubi in Italiam uentum est passi sunt in appellationem Henetorum uenire: non quod aut pauciores essent quàm illi aut dignitate inferiores: Sed quia speciosius uisum est fastigium regie dignitatis penes Antenorem: & reliquos deinceps suos esse quàm nominis appellationem: pluris rem ipsam quàm umbram nominis facientes: Quod & ii qui in latium cum Aenea uenerunt uictores: in quos uicissent nomen transcribi facile tulerunt: Aquileienses ad hæc Latini fuerunt coloni: Concordienses Romani: Hi priscis Venetis interiecti Gradum: Caprulasque tenuere quum Hunnico tumultu solum uerterunt: Vtrinque procedente tempore in urbem

Germana
Gallicaque
Hunnorum
expeditio

Frequentissimus in insulas concursus

Vnde Veneti oriundi